

Overzicht van onze belangrijkste werkzaamheden en resultaten

In 2025 heeft het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) zich opnieuw ingezet om de kwaliteit van de oogheelkundige zorg in Nederland verder te verbeteren. Onze strategische agenda 2025-2027 vormde daarbij het kompas. In dit jaarbericht lichten wij de belangrijkste resultaten van het afgelopen jaar toe.

Opleiding

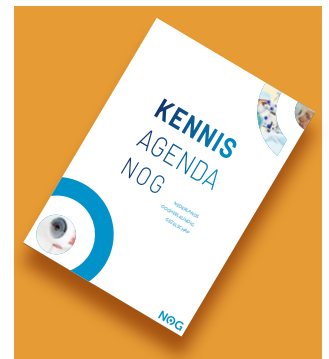
Om ook in de toekomst optimale oogheelkundige zorg te kunnen garanderen, is het essentieel dat er voldoende goed opgeleide oogartsen zijn. In 2025 hebben we hiervoor verschillende stappen gezet:

Digitale leeromgeving doorontwikkeld: We hebben de digitale leeromgeving voor aios verder ontwikkeld. Het cursorisch onderwijs wordt hierin deels geïntegreerd en alle aios hebben toegang. De tweede module, gericht op optica, is afgerond en beschikbaar.

Voortgangstoets geactualiseerd: We hebben de jaarlijkse landelijke digitale voortgangstoets voor aios oogheelkunde (LTAO) voor de vijfde keer afgenomen. Voor de eerste keer mochten daarbij geen boeken geraadpleegd. De toetscommissie heeft nieuwe vragen ontwikkeld om de relevantie en uitdaging van de toets te waarborgen.

Opleidingsvisitaties: Dit jaar zijn 7 opleidingsvisitaties uitgevoerd.

Instreamadvies opleidingsplaatsen voor oogartsen verhoogd: De Beroepsbelangencommissie heeft op uitnodiging van het Capaciteitsorgaan meegedacht over factoren die de toekomstige oogheelkundige zorgvraag beïnvloeden, waaronder vakinhoudelijke ontwikkelingen, efficiency en taakverschuiving. Dit heeft bijgedragen aan het besluit om het instreamadvies voor de opleiding tot oogarts te verhogen van 38 naar 42 opleidingsplaatsen per jaar.

Wetenschap

Om de kwaliteit van oogheelkundige zorg op hoog niveau te houden, blijven we wetenschappelijk onderzoek en een snelle implementatie van nieuwe inzichten in de dagelijkse praktijk stimuleren. De commissie Wetenschap & Innovatie speelt hierin een sleutelrol.

Kennisagenda: In 2025 zijn we gestart om de Kennisagenda oogheelkunde te actualiseren. We richten ons daarbij vooral op zorgevaluatie. De nieuwe versie publiceren we in 2026.

Artificiële intelligentie (AI): Binnen de commissie Wetenschap & Innovatie is een subcommissie AI en een klankbordgroep ingesteld. Deze richt zich op de toenemende rol van artificiële intelligentie binnen de oogheelkunde, onder meer op het gebied van bedrijfsvoering en diagnostiek. In 2026 start een inventarisatie onder oogartsen naar ervaringen en wensen rondom AI. Daarnaast is het NOG toevoerder in een Taskforce AI die een algoritme ontwikkelt dat op basis van een fundusfoto kan screenen op diabetische retinopathie.

Kwaliteit

Het borgen en verbeteren van de kwaliteit van zorg vraagt om het continu beschrijven, implementeren, meten en evalueren van goede zorg. De commissie Kwaliteit vervult hierin een actieve rol door relevante ontwikkelingen te volgen en deze te vertalen naar concrete beleidsplannen en acties voor het NOG.

In het afgelopen jaar heeft de commissie op verschillende thema's verdere stappen gezet, waaronder:

Richtlijnontwikkeling en -onderhoud

We hebben nieuwe richtlijnen opgesteld en bestaande richtlijnen geactualiseerd om aan te sluiten bij de nieuwste inzichten en wetenschappelijke ontwikkelingen. Enkele belangrijke initiatieven zijn:

- Publicatie van de herziene modules van de richtlijn Uveïtis.
- Publicatie van het Standpunt over behandeling en screening bij retinale veneuze occlusie.
- Publicatie van de keuzekaart natte LMD om het gesprek tussen oogarts en patiënt te ondersteunen.
- Inrichten van diverse richtlijnclusters zodat richtlijnen modulair onderhouden worden en de oogartsen met expertise betrokken zijn bij herzieningen van modules. Op dit moment heeft het NOG bij 18 clusters een of meerdere oogartsen afgevaardigd.
- De herziening van verschillende richtlijnmodules uit de richtlijnen CVI en Visuele beperkingen.
- Ontwikkeling van de richtlijn Progressieve myopie op de kinderleeftijd en de richtlijn Refractiechirurgie zijn in volle gang!

Geneesmiddelencommissie

In 2025 heeft de geneesmiddelencommissie zich opnieuw ingezet voor de toelating van dure oogheekundige geneesmiddelen op de Nederlandse markt. Zo is de beoordelingsprocedure voor teprotumumab afgerond. De inhoudelijke beoordeling hiervan ligt nu bij Zorginstituut Nederland. Daarnaast heeft de commissie opnieuw een actieve rol

gespeeld bij geneesmiddelentekorten. Dit deed zij door tekorten tijdig onder de aandacht te brengen van de relevante instanties, en door NOG-leden zo snel en adequaat mogelijk te informeren en te adviseren over hoe zij hiermee om moeten gaan. Het betrof onder meer tekorten aan Tobradex zalf, fenylefrine, fluoresceïne en Visudyne.

Nascholing

Naast het beoordelen van de vele accreditatieaanvragen in GAIA heeft de commissie Nascholing zich gericht op het actualiseren en ontwikkelen van e-learnings om richtlijnimplementatie te ondersteunen. Daarbij is veel aandacht besteed aan een toekomstbestendige onderhoudsstructuur.

Visitatie

De subcommissie Kwaliteitsvisitatie voerde ook in 2025 ongeveer 22 kwaliteitsvisitaties op locatie uit. We herzien op dit moment de visitatiemethodiek. Er komt meer nadruk op het verdiepende gesprek, zelfreflectie en het gezamenlijk

formuleren van verbeterplannen binnen vakgroepen. Binnen project VISIE is het normenkader doorontwikkeld naar een minimale basisvisitatie, aangevuld met gespreksthema's. Daarnaast ontwikkelen we een specifieke visitatiemodule voor refractiechirurgie.

Verduurzaming

De oogheekunde loopt internationaal voorop in verduurzaming. Dat blijft niet onopgemerkt. Steeds meer medisch specialismen volgen inmiddels het voorbeeld van het NOG. Na de publicatie van het NOG Uitvoeringsplan Green Deal Duurzame Zorg (UVP) heeft de commissie Duurzaamheid afgelopen jaar een blauwdruk ontwikkeld waarmee andere wetenschappelijke verenigingen een vergelijkbaar UVP

kunnen opstellen. Daarnaast is uiteraard gewerkt aan de implementatie van ons eigen UVP. In 78 oogheekundige klinieken is een aanspreekpunt duurzaamheid aangesteld dat samen met de eigen vakgroep de relevante aanbevelingen invoert. Ook hebben we Engelse vertalingen van de best practices gepubliceerd en zijn we gestart met de ontwikkeling van een geaccrediteerde e-learning Leefstijladvies op de oogpoli. Deze komt eind 2026 via de NOG-website beschikbaar.

Kwaliteitsregistratie:

Per 1 januari 2026 treedt de Wet Kwaliteitsregistraties in werking. In aanloop daarnaartoe hebben we in 2025 belangrijke voorbereidingen getroffen voor de toetsing van de kwaliteitsregistratie Cataract. In dat kader is ook de Stichting Kwaliteitsinformatie Oogheekunde opgericht, waarin de cataractregistratie is ondergebracht. De cataractregistratie is verder doorontwikkeld met nieuwe indicatoren uit het

project Uitkomstgerichte Zorg Cataract. Daarnaast is het gebruik van het GTIN-veld voor implantaatinformatie aangescherpt en is de automatische aanlevering verbeterd. De inzet op communicatie over het dashboard heeft geleid tot een duidelijke toename van het aantal gebruikers. Acht instellingen zijn in 2025 overgestapt op automatische aanlevering, wat bijdraagt aan vermindering van de administratieve last.

TASS-clusters:

Naast de reguliere werkzaamheden heeft de commissie Kwaliteit zich in het afgelopen jaar ook beziggehouden met enkele ad-hocvraagstukken. Zo vroegen clusters van Toxic Anterior Segment Syndrome (TASS) na intravitreale injecties nadrukkelijk onze aandacht. Naast het zo spoedig mogelijk

informeren van betrokkenen en contact met de IGJ en Lareb, hebben we direct actie ondernomen met het streven herhaling te voorkomen. Samen met de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (NVZA) is een taskforce ingesteld die de TASS-casuïstiek onderzoekt en binnen de mogelijkheden beleid ontwikkelt ter voorkoming van nieuwe TASS-gevallen.

Beroepsbelangen

De Beroepsbelangencommissie (BBC) richt zich op het zorgvuldig behartigen van de belangen van de brede en diverse groep oogartsen. Daarnaast zijn het onderhouden van normtijden, LOGEX en DBC-vragen doorlopend punten van aandacht. Net zoals contact onderhouden met andere beroepsverenigingen zoals de OVN, NVvO en de NAPA.

Avond-, nacht- en weekenddiensten:

Het NOG heeft een enquête onder vakgroepen uitgezet om inzicht te krijgen in de organisatie van ANW-diensten en om goede voorbeelden van regionale samenwerking in de

ANW-diensten op te halen. De uitkomsten hiervan worden, samen met de handreiking die de Federatie in 2026 oplevert, gebundeld tot concrete oplossingsrichtingen om ANW-diensten regionaal te gaan organiseren voor de oogheekunde.

Gezond en veilig werken:

Het NOG heeft tijdens het NOG-congres een sessie over werkplezier verzorgd met aandacht voor een gezonde levensstijl, ergonomie, inzet van digitale consulten en de mogelijkheden die AI gaat bieden. Daarnaast heeft een groep van 10 bachelorstudenten van de studie Industrieel Ontwerp aan de TU Delft gewerkt aan oplossingen voor de fysieke klachten van oogartsen. Deze inspirerende ideeën en prototypes nemen we mee in de NOG-presentatie over werkplezier op het congres in 2026. Verder werkt de werkgroep Werkplezier en Duurzame inzetbaarheid aan een toolkit Werkplezier voor op onze website.

Foto: Daphne Albers-Haye

Standpunt voorbehouden handelingen:

Tijdens onze Algemene Ledenvergadering van op 3 april 2025 hebben we het herziene standpunt 'Voorbehouden handelingen' vastgesteld. Het juridisch kader is geactualiseerd en er zijn aanpassingen in de zelfstandige bevoegdheid van de Physician Assistant in het indiceren en uitvoeren van voorbehouden handelingen.

Betaaltitel optometrie:

Het NOG blijft van mening dat gespecificeerde laag-complexe casuïstiek door een optometrist via een betaaltitel voor de optometrie gewenst is, mits voldaan wordt aan de gestelde kwaliteitseisen en er oog is voor de casemixverzwaring voor de oogarts. In 2025 hebben hierover meerdere overleggen plaatsgevonden met VWS, de OVN en de Oogvereniging. We hebben ook samen met de OVN en de Oogvereniging een brief naar VWS gestuurd waarin we vragen om dit traject prioriteit te geven. Desondanks is er nog steeds geen besluit genomen over de betaaltitel.

Passende zorg in de oogheelkunde:

De Federatie heeft alle medisch specialisten in een enquête gevraagd naar goede voorbeelden van passende zorg. Naar aanleiding hiervan heeft het NOG een brief naar de Federatie gestuurd met tal van mooie voorbeelden uit de oogheelkundige praktijk. Hiermee laten we zien dat de oogheelkunde actief aan de slag is met de implementatie van passende zorg.

Het bestuur en bureau

Communicatie naar leden en media:

In 2025 hebben we de communicatie richting leden en media verder uitgewerkt vanuit de strategische agenda. De positionering en zichtbaarheid van de oogarts staan daarin centraal. We hebben een communicatieplan opgesteld met twee duidelijke doelen: meer verbondenheid en trots onder leden en een sterkere positie van de oogarts in het

zorglandschap. Intern hebben we ingezet op beter laten zien wat het NOG doet en wat oogartsen verbindt, ongeacht de werksetting. Extern ligt de nadruk op de maatschappelijke waarde van de oogheelkunde: toegankelijke en kosten-effectieve zorg met grote impact op kwaliteit van leven. Vanuit de thema's toegankelijkheid en duurzaamheid bouwen we aan één herkenbaar verhaal en een duidelijker profiel richting politiek, zorgpartners en publiek.

Visuele armoede – brillen voor kinderen:

Het NOG zet zich, samen met o.a. Vision2020 en de Nederlandse Vereniging voor Orthoptisten, in om brillen toegankelijk te maken voor kinderen van ouders die de kosten

hiervoor niet kunnen dragen. Ongecorrigeerd slecht zicht kan leerachterstanden en sociale ongelijkheid veroorzaken. Door deze inzet helpen wij mee aan het creëren van gelijke kansen voor alle kinderen.

Foto: Evelien Vennema-Hogers

Vuurwerkmanifest:

Het NOG heeft zich samen met andere medische specialisten jarenlang ingezet om consumentenvuurwerk te beperken. Met de aankondiging van een landelijk vuurwerkverbod in Nederland is het doel in belangrijke mate bereikt.

Uitbreiding NOG-bureau:

Het bureau krijgt steeds meer werkzaamheden, onder andere door de oprichting van de subcommissie AI en de oprichting van de stichting Kwaliteitsinformatie Oogheel-

kunde. Daarom hebben we het NOG-team uitgebreid. Begin 2026 zijn twee nieuwe beleidsadviseurs gestart: Brigitte Schaefer (AI en Wetenschap & Innovatie) en Karin van den Nieuwendijk (Beroepsbelangen en Kwaliteitsvisities).